

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»

Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО

«30» квітня 2026 р.

ТРЕНІНГ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ТА ПРОФЕСІЙНОГО
СТАНОВЛЕННЯ ПСИХОЛОГА
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність:	053 Психологія
Освітньо-професійна (освітньо-наукова програма)	«Психологія»
Освітній рівень:	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	Обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	Українська

м. Івано-Франківськ
2026

РОЗРОБНИКИ:

к. психол. наук, доцент,
завідувач кафедри психології

Олена ХАЛІК

Викладач кафедри психології

Ірина ПАЛЬЧАК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри психології
протокол №9 від 28 квітня 2026 р.

завідувач кафедри психології

Олена ХАЛІК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Олена ХАЛІК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол №10 від 30 квітня 2026 р.

e-mail	olena.khalik@ukd.edu.ua iryna.palchak@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра психології, 316 ауд.
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Навчальний курс «Тренінг особистісного розвитку та професійного становлення психолога» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань про закономірності особистісного розвитку та професійного становлення майбутнього психолога, розвиток професійно значущих якостей особистості, рефлексивних умінь, навичок ефективної міжособистісної взаємодії, а також оволодіння сучасними тренінговими технологіями у сфері практичної психології. Навчальний курс орієнтований на активізацію процесів самопізнання, саморозвитку, професійного самовизначення та формування готовності до здійснення психологічної практики в умовах сучасного суспільства.

Цінність навчального курсу «Тренінг особистісного розвитку та професійного становлення психолога» полягає у набутті здобувачами вищої освіти систематизованих теоретичних знань і практичного досвіду організації та проведення тренінгів особистісного зростання й професійного становлення. Зміст дисципліни спрямований на розвиток процесів самопізнання, самоусвідомлення, самоприйняття, самооцінювання, самовдосконалення та самореалізації особистості майбутнього психолога. Особлива увага приділяється формуванню професійної ідентичності, розвитку емоційної компетентності, комунікативної культури та здатності до професійної рефлексії.

Навчальна програма курсу, поряд із теоретичним матеріалом, містить комплекс інтерактивних психологічних вправ, тренінгових методик, психотехнік, рольових та ділових ігор, спрямованих на формування практичних умінь і навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності психолога. Практична складова дисципліни забезпечує можливість апробації сучасних методів психологічного впливу, розвитку навичок фасилітації групових процесів, проведення тренінгових занять та організації ефективної психологічної взаємодії.

Матеріали навчального курсу можуть бути ефективно використані під час організації та проведення тренінгів, практичних занять, програм особистісного розвитку, психопросвітницької та консультативної роботи у сфері практичної психології та освіти.

Знання, уміння та навички, здобуті у процесі вивчення дисципліни, сприятимуть оволодінню сучасними інтерактивними методами розвитку, корекції та підтримки особистості, підвищенню рівня професійної компетентності майбутніх психологів, розвитку їхнього професійного мислення, психологічної культури та готовності до здійснення професійної діяльності в різних сферах практичної психології.

Метою вивчення навчального курсу є ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретико-методологічними засадами та методикою організації і проведення тренінгу особистісного розвитку та професійного становлення як навчальної дисципліни і напряму практичної діяльності психолога; формування системи знань про сучасні тренінгові технології та можливості використання наукових і прикладних психологічних знань у сфері освіти та практичної психології; розвиток

умінь здійснювати інформаційно-аналітичну, тренінгову та психокорекційну діяльність; формування професійного мислення, навичок рефлексії, самопізнання та професійного самовизначення; підготовка здобувачів вищої освіти до практичної психологічної діяльності шляхом оволодіння технологіями аналізу життєвого шляху особистості, методами дослідження та розвитку ціннісно-мотиваційної сфери, а також основами проектування, організації та проведення тренінгів особистісного розвитку та професійного становлення.

Завдання навчальної дисципліни «Тренінг особистісного розвитку та професійного становлення психолога»:

- формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань щодо сутності, закономірностей і механізмів особистісного розвитку та професійного становлення майбутнього психолога;
- оволодіння методологічними та практичними основами організації і проведення тренінгу особистісного розвитку та професійного становлення;
- розвиток навичок самопізнання, самоаналізу, саморефлексії, саморегуляції та професійного самовдосконалення;
- формування здатності до ефективної міжособистісної взаємодії, розвитку комунікативної компетентності, емпатії, толерантності та навичок конструктивного спілкування;
- оволодіння сучасними інтерактивними методами, психотехніками та тренінговими технологіями у сфері практичної психології;
- формування навичок психологічної діагностики індивідуально-психологічних особливостей особистості, її ресурсного потенціалу, професійних інтересів та здібностей;
- розвиток умінь здійснювати психопрофілактичну, психокорекційну та консультативну діяльність у межах професійної компетентності психолога;
- формування здатності до проектування, організації та проведення тренінгових занять, оцінювання їх ефективності та аналізу групової динаміки;
- розвиток професійного мислення, психологічної культури, етичної свідомості та готовності до професійної діяльності в умовах сучасного суспільства;
- формування мотивації до професійного та особистісного саморозвитку, профілактики професійного вигорання та підтримання психологічного благополуччя.

Здобувачі вищої освіти повинні знати:

- сутність, мету, завдання та специфіку тренінгу особистісного розвитку та професійного становлення психолога;
- основні принципи, правила, етапи та методіку організації й проведення тренінгових занять;
- вимоги до просторової, часової та організаційної структури тренінгу, особливості підготовки тренінгового середовища;
- структуру та логіку побудови тренінгового заняття;
- теоретичні підходи до вивчення особистості, закономірності особистісного розвитку та професійного становлення;
- психологічну структуру особистісного зростання, механізми самопізнання, саморозвитку, самореалізації та професійного самовизначення;

- відмінності тренінгу особистісного розвитку та професійного становлення від інших форм психологічного впливу;
- специфічні риси, принципи та механізми функціонування тренінгової групи;
- особливості групової динаміки, стадії розвитку тренінгової групи та закономірності міжособистісної взаємодії в групі;
- професійні, етичні та особистісні вимоги до ведучого тренінгу;
- сучасні психотехніки, інтерактивні методи та технології психологічного впливу, розвитку й корекції особистості;
- основи профілактики емоційного вигорання, професійного стресу та підтримки психологічного благополуччя особистості.

Здобувачі вищої освіти повинні уміти:

- організовувати та проводити тренінги особистісного розвитку та професійного становлення з урахуванням вікових, індивідуально-психологічних та професійних особливостей учасників;
- застосовувати сучасні інтерактивні методи, психотехніки та тренінгові вправи у професійній діяльності психолога;
- здійснювати психологічну діагностику особистісних характеристик, мотиваційної сфери, професійних інтересів і ресурсного потенціалу особистості;
- аналізувати групову динаміку, підтримувати сприятливий психологічний клімат та забезпечувати ефективну групову взаємодію;
- розробляти програми психологічних інтервенцій, тренінгових занять і психокорекційних заходів, оцінювати їх результативність;
- здійснювати психологічне консультування та надавати психологічну підтримку відповідно до професійних запитів;
- вирішувати професійні та етичні дилеми з опорою на етичні принципи психологічної діяльності та загальнолюдські цінності;
- узагальнювати результати психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки та професійні рекомендації;
- здійснювати психологічний прогноз щодо розвитку особистості та професійного становлення;
- презентувати результати професійної діяльності у письмовій та усній формах, брати участь у професійних дискусіях;
- адаптувати та модифікувати сучасні психологічні методи і технології відповідно до конкретних умов професійної діяльності;
- здійснювати професійну рефлексію, оцінювати власні професійні можливості та визначати напрями подальшого професійного розвитку.

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Тренінг особистісного розвитку та професійного становлення психолога» (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Психологія», введеної в дію ЗВО «Університет Короля Данила» «01» вересня 2024 року).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.</p>	<p>ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.</p>
<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>	<p>ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.</p>
<p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>	<p>ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.</p>
<p>ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p>	<p>ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p>
<p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p>	<p>ПРН12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.</p>
<p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.</p>	<p>ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p>
<p>ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.</p>	
<p>ЗК9. Здатність працювати в команді.</p>	
<p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології</p>	
<p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків</p>	

(зокрема, в контексті організації заходів реального втручання)	
СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.	
СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2		
Семестр	4		
Кількість кредитів ЄКТС	7		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	Лекції	-	-
	семінари, практичні	30 год.	6 год.
Самостійна робота		180 год.	204 год.
Форма підсумкового контролю	Залік		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити		Постреквізити
Вступ до спеціальності, психології, Основи психології, Основи особливостей особистості	Основи вікових	Основи групової роботи в психології, Основи психологічного консультування

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст практичних занять

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ТРЕНІНГУ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ТА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ПСИХОЛОГА

Тема 1. Загальна характеристика тренінгу особистісного розвитку та професійного становлення психолога (2 год.)

Мета, завдання та очікувані результати освітнього компоненту «Тренінг особистісного розвитку та професійного становлення психолога». Актуальність тренінгової підготовки у формуванні професійної компетентності майбутнього психолога. Поняття «тренінг», «психологічний тренінг», «соціально-психологічний тренінг», «тренінг особистісного розвитку», «тренінг професійного становлення». Основні підходи до класифікації тренінгів у психологічній практиці. Специфічні характеристики, принципи та парадигми тренінгової роботи. Етичні засади та правила організації психологічного тренінгу.

Поняття особистості, професійної ідентичності та особистісного розвитку психолога. Самопізнання, саморефлексія та професійна самосвідомість як основа професійного становлення майбутнього психолога. Психологічні механізми особистісних змін у тренінговому процесі. Критерії особистісної зрілості та професійної готовності психолога. Формування психологічної культури, емпатії, відповідальності та здатності до професійної рефлексії.

Тема 2. Роль тренера у процесі особистісного розвитку та професійного становлення психолога (2 год.)

Професійні та особистісні вимоги до ведучого психологічного тренінгу. Професійно важливі якості тренера-психолога: емпатійність, конгруентність, емоційна стабільність, рефлексивність, толерантність та комунікативна компетентність. Небажані особистісні характеристики тренера та їх вплив на групову динаміку.

Функції та ролі ведучого у тренінговому процесі. Тренер як фасилітатор, модератор, наставник та організатор психологічної взаємодії. Поняття «коуч», «ментор», «супервізор», «фасилітатор», «тренер», «психолог-консультант»: спільне та відмінне. Професійна етика тренера-психолога. Стили ведення тренінгу та їх ефективність. Формування індивідуального стилю професійної діяльності психолога.

МОДУЛЬ 2. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ТРЕНІНГУ

Тема 3. Тренінгова група як середовище особистісного розвитку майбутнього психолога (2 год.)

Групова форма роботи у психологічному тренінгу: переваги та обмеження. Основні характеристики тренінгової групи. Групова динаміка та її роль у розвитку особистості. Етапи розвитку тренінгової групи. Психотерапевтичні чинники групової взаємодії.

Зворотний зв'язок як інструмент самопізнання та професійного розвитку. Шерінг у структурі тренінгового заняття. Методи оцінювання ефективності тренінгу особистісного розвитку та професійного становлення психолога. Принципи формування тренінгової групи. Організаційно-методичні вимоги до проведення тренінгу. Просторова та часова організація тренінгової роботи.

Структура тренінгового заняття: вступна, основна та завершальна частини. Фази знайомства, групового згуртування, емоційної активізації, рефлексії та інтеграції досвіду. Практичне виконання вправ на розвиток довіри, групової взаємодії, самопрезентації та професійної рефлексії.

Тема 4. Основні методи та форми психологічного тренінгу (2 год.)

Характеристика основних тренінгових методів у професійній підготовці психолога. Методи групової дискусії: тематична, проблемна, біографічна, інтерактивна дискусія. Ігрові методи у психологічному тренінгу. Психологічні вправи, психогімнастика, арттерапевтичні та проєктивні техніки.

Метод аналізу ситуацій у професійній підготовці психолога. Мозковий штурм як метод розвитку креативності та професійного мислення. Переваги та обмеження дискусійних методів. Методи, засновані на невербальній взаємодії.

Форми організації тренінгової діяльності: індивідуальна, парна та групова робота. Робота в малих групах. Особливості застосування інтерактивних методів у підготовці майбутніх психологів.

МОДУЛЬ 3. САМОПІЗНАННЯ ТА САМОРОЗВИТОК ЯК ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ПСИХОЛОГА

Тема 5. Саморозкриття, самопізнання та розвиток професійно значущих якостей психолога (2 год.)

Формування позитивної «Я-концепції» майбутнього психолога. Самопізнання як умова професійного розвитку та психологічної компетентності. Розширення уявлень про власне «Я» та розвиток професійної самосвідомості.

Розвиток впевненості у власних професійних можливостях. Активізація процесів саморефлексії та саморозкриття. Виявлення сильних сторін особистості та

професійних ресурсів психолога. Формування мотивації до самовдосконалення, самоосвіти та професійного саморозвитку.

Розвиток психологічної стійкості, емоційної саморегуляції та резильєнтності. Методи самопомоги та профілактики професійного виснаження. Техніки стабілізації психоемоційного стану та підтримання психологічного благополуччя.

Тема 6. Розвиток впевненості у собі та подолання психологічних бар'єрів у професійній діяльності психолога (4 год.)

Психологічні бар'єри професійного та особистісного самовираження. Розвиток навичок самоаналізу та професійної рефлексії. Формування здатності до конструктивного самосприйняття та адекватної самооцінки.

Розвиток уміння усвідомлювати власні сильні сторони та використовувати їх у професійній діяльності. Формування відповідальності за професійні рішення та власний розвиток. Подолання внутрішніх обмежень, страху помилки та невпевненості у професійній взаємодії. Розвиток критичного ставлення до себе як складової професійної зрілості психолога.

МОДУЛЬ 4.САМОМЕНЕДЖМЕНТ ТА САМООСВІТА У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ ПСИХОЛОГА

Тема 7. Самоосвіта та самоменеджмент у професійній діяльності психолога (2 год.)

Поняття самоосвіти, професійного саморозвитку та самоменеджменту. Значення безперервного професійного розвитку психолога в умовах сучасного суспільства. Основні напрями професійного самовдосконалення майбутнього психолога.

Методи та технології самоосвіти. Формування навичок самоменеджменту, самоорганізації та професійного планування. Самодисципліна як чинник професійної ефективності. Фактори, що впливають на розвиток самодисципліни та професійної відповідальності. Методи підвищення особистісної ефективності психолога.

Тема 8. Тайм-менеджмент та профілактика прокрастинації у професійній діяльності психолога (2 год.)

Основи тайм-менеджменту та його роль у професійному становленні психолога. Принципи ефективного планування часу. Аналіз «викрадачів часу» та способів оптимізації професійної діяльності.

Пріоритетність завдань, делегування та організація професійного навантаження. Стрес-менеджмент у структурі тайм-менеджменту. Методи та техніки ефективного управління часом.

Прокрастинація: психологічна сутність, причини та механізми виникнення. Негативні та позитивні аспекти прокрастинації. Технології подолання

прокрастинації та розвитку самодисципліни. Формування навичок продуктивної професійної діяльності.

МОДУЛЬ 5.КРЕАТИВНІСТЬ ТА КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГА

Тема 9. Креативність як чинник професійної компетентності психолога (2 год.)

Поняття креативності та її значення у професійній діяльності психолога. Розвиток творчого мислення, ініціативності та гнучкості як складових професійної компетентності.

Практичне застосування креативності у психологічному консультуванні, психодіагностиці, тренінговій та корекційній роботі. Методи стимуляції творчого мислення та генерації ідей. Техніки розвитку креативності у професійній діяльності психолога.

Методи аналізу складних психологічних ситуацій та пошуку ефективних способів професійного реагування.

Тема 10. Критичне мислення як інструмент професійного аналізу психолога (2 год.)

Сутність та принципи критичного мислення. Роль критичного мислення у професійній діяльності психолога. Аналіз інформації, оцінка достовірності даних та прийняття обґрунтованих професійних рішень.

Методи та вправи для розвитку критичного мислення. Аналіз психологічних ситуацій, професійних кейсів та сучасних соціально-психологічних проблем із використанням критичного підходу.

Взаємозв'язок креативного та критичного мислення у професійній діяльності психолога. Практичні приклади інтеграції творчого підходу та аналітичного мислення у роботі психолога.

МОДУЛЬ 6.РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОФЕСІЙНЕ ПЛАНУВАННЯ ПСИХОЛОГА

Тема 11. Соціальні навички та міжособистісна взаємодія у професійній діяльності психолога (2 год.)

Соціальні компетентності психолога та їх значення у професійній діяльності. Розвиток комунікативної компетентності, активного слухання та емпатійної взаємодії.

Побудова ефективних міжособистісних відносин у професійній діяльності психолога. Методи конструктивного вирішення конфліктів. Командна взаємодія та лідерство у професійному середовищі.

Практичні методи та інструменти розвитку соціально-комунікативних навичок психолога. Формування навичок професійної взаємодії з клієнтами, колегами та професійною спільнотою.

Тема 12. Професійний розвиток та кар'єрне планування психолога (2 год.)

Професійне становлення психолога як безперервний процес особистісного та професійного розвитку. Формування індивідуальної траєкторії професійного розвитку.

Створення індивідуального кар'єрного плану психолога: визначення професійних цілей, ресурсів та перспектив розвитку. Планування етапів професійного самовдосконалення та реалізації професійного потенціалу.

Аналіз сучасного ринку праці та вимог до професійної компетентності психолога. Формування професійного іміджу. Підготовка професійного резюме, портфоліо та презентація власних професійних досягнень.

Тема 13. Захист підсумкових проєктів та рефлексія професійного становлення та особистісного розвитку (4 год.)

Підсумкове заняття спрямоване на інтеграцію здобутих знань, практичного досвіду та результатів особистісного розвитку студентів у процесі професійної підготовки психолога. Розглядаються питання професійного становлення майбутнього психолога, формування професійної ідентичності, розвитку рефлексивної компетентності, усвідомлення власних ресурсів, труднощів і професійних перспектив. Аналізуються особливості презентації психологічних проєктів, принципи професійної самопрезентації, етичні аспекти публічного представлення результатів роботи, а також значення рефлексії у процесі особистісного та професійного зростання. Особлива увага приділяється самооцінці професійних досягнень, усвідомленню динаміки власних змін та визначенню напрямів подальшого професійного розвитку.

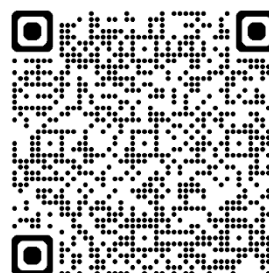
Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Тренінг особистісного розвитку та професійного становлення психолога »

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	180	204
Підготовка до практичних занять	60	6

Підготовка звітного проєкту	50	50
Підготовка до поточного контролю	10	4
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	60	144

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). Підсумковою формою оцінювання навчальної дисципліни є виконання та презентація авторського проєкту, спрямованого на інтеграцію теоретичних знань, практичних навичок, рефлексивного досвіду та професійних компетентностей майбутнього психолога. Студентам пропонується обрати один із запропонованих варіантів підсумкового проєкту відповідно до власних професійних інтересів, освітніх потреб і напрямів особистісного розвитку. Проєкт може виконуватися індивідуально або у малих групах (за погодженням із викладачем). Результати проєкту презентуються у формі: усної презентації; мультимедійного супроводу; письмового звіту / портфоліо; тренінгової розробки, методичних матеріалів або авторських рекомендацій. Оцінювання підсумкової роботи здійснюється з урахуванням змістовності, практичної цінності, професійної грамотності, креативності, рефлексивної глибини та якості презентації результатів проєкту.

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силябусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним

документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом

формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі психології.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	диспут, бесіда-діалог, спостереження, складання ментальних карт, конструювання, моделювання, дискусія, обговорення, пояснення, ілюстрування.	усний контроль, поточний контроль

ПРН2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	бесіда, інструктаж, моделювання, обговорення, ілюстрування, бесіда-діалог, спостереження, дискусія, пояснення,	усний контроль, поточний контроль
ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.	конструювання, моделювання, обговорення, пояснення.	усний контроль, поточний контроль
ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	професійно-орієнтовані завдання (інтелектуальні розминки, вправи, розбір конкретних ситуацій, рольова гра), диспут, дискусія, обговорення, пояснення, робота в групах.	усний контроль, поточний контроль
ПРН12. Скласти та реалізувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.	моделювання, обговорення, пояснення, мозковий штурм, метод індивідуальних навчальних проєктів.	усний контроль, поточний контроль
ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	бесіда, спостереження, обговорення, робота в групах, рольова гра, бесіда-діалог, дискусія, пояснення,	усний контроль, поточний контроль

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60

Підсумкові контрольні заходи	залік	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів», яке розміщено на сайті університету в розділі «Публічна інформація»: <https://ukd.edu.ua/node/1149>

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання роботи здобувача на практичному занятті:

Кількість балів	Характеристика
5 балів	Здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних чи письмових відповідей, правильно виконує всі завдання; демонструє розуміння суті методики, мети та процедури; активно бере участь в обговоренні результатів
4 бали	В більшій мірі здобувач володіє навчальним матеріалом, але може допускати незначні помилки під час усних чи письмових відповідей, завдання виконує в основному правильно; студент розуміє специфіку використання різних методик, але допускає певні неточності у поясненнях
3 бали	Здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, з помилками (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних чи письмових відповідей; студент знає загальну суть різних методик, але плутає деталі процедури, мету тощо; у протоколах є пропуски; відповідає коротко, потребує уточнюючих запитань викладача
2 бали	Здобувач поверхнево володіє навчальним матеріалом та не зможе його викласти, пояснити, не розуміє змісту більшої частини методик, засвоєно лише окремі аспекти курсу. Студент демонструє суттєві неточності у відтворенні призначення конкретних методик, плутає мету; протокол заповнений частково

0 балів	Здобувач не володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту запитань та практичних завдань.
----------------	--

Критерії оцінювання самостійних практичних робіт :

1. **Повнота коректність виконання завдання:**
 - чітке дотримання інструкцій і вимог до роботи;
 - заповнення всіх розділів протоколу / завдання.
2. **Якість фіксації емпіричних даних:**
 - точність і детальність опису спостережень чи результатів діагностики;
 - об'єктивність і відсутність довірливих/непідтверджених висновків.
2. **Аналітичність та інтерпретація результатів:**
 - здатність пов'язати отримані дані з психологічними поняттями та закономірностями;
 - логічність і обґрунтованість інтерпретації.
2. **Науковий стиль викладу:**
 - використання коректної психологічної термінології;
 - послідовність і структурованість викладу матеріалу.
2. **Якість висновків та наявність рефлексії (за потреби):**
 - наявність чітких підсумків щодо завдання;
 - відображення власних спостережень, труднощів та самоаналізу.

Бали	Деталізовані критерії
5 балів	завдання виконано повністю, з високим рівнем деталізації, аналітичності та самостійності; протокол/робота без суттєвих помилок.
4 бали	завдання виконано в цілому добре, але є незначні недоліки (недостатня деталізація чи поодинокі неточності у термінах, висновках).
3 бали	завдання виконано частково; спостерігається поверховість аналізу або відсутність деяких елементів (наприклад, неповні висновки чи нечітка термінологія).
2 бали	завдання фактично не виконано або виконано з грубими помилками у змісті або структурі; результати не проінтерпретовані або зроблено висновки без зв'язку з даними, робота формальна.
0 балів	завдання не виконано.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі.

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на

підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий контроль знань у формі заліку проводиться у вигляді усного опитування. За результатами підсумкового контролю (залік) студент може отримати 40 балів.

Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали залік і повинні йти на перескладання.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Бали		Деталізовані критерії
35-40 балів	Зараховано	Здобувач має цілісні, системні знання з усіх тем курсу; вільно відтворює призначення, суть та процедуру методів і методик (дослідження уваги, пам'яті, мислення, відчуттів, сприймання, уяви, мовлення, емоційної та вольової сфери, темпераменту, характеру, здібностей тощо); правильно пояснює їх можливості, обмеження, умови застосування; відповіді логічні, послідовні, із прикладами
30-34 бали	Зараховано	Здобувач має ґрунтовні знання з курсу; студент знає і відтворює більшість методів і методик, майже без помилок; правильно пояснює їх основне призначення й процедуру; відповіді структуровані, з прикладами; інколи допускає певні неточності
25-29 балів	Зараховано	Здобувач має достатній рівень знань з курсу; студент знає основні методи та методики, але не завжди глибоко розкриває їх; можливі неточності у характеристиці чи прикладах; відповіді загалом логічні, проте іноді неповні
20-24 бали	Не зараховано	Здобувач має базові знання; студент називає основні методики, але поверхнево пояснює процедуру чи призначення; часто потребує допоміжних запитань викладача; відповіді фрагментарні, проте свідчать про мінімальне розуміння курсу
15-19 балів	Не зараховано	Здобувач має фрагментарні знання з курсу; студент плутає поняття та методи; може назвати лише кілька методик без пояснення; відповіді уривчасті, з суттєвими помилками; приклади відсутні або недоречні
10-14 балів	Не зараховано	Здобувач має дуже поверхневі знання з курсу; студент відтворює окремі терміни без розуміння суті; не

		орієнтується у більшості методик; відповіді хаотичні та непослідовні
5-9 балів	Не зараховано	У здобувача майже повна відсутність знань з курсу; студент не може назвати основні методи та методики дослідження процесів, станів і властивостей особистості; відповіді хаотичні, без сенсу
0-4 бали	Не зараховано	Відповідь здобувача зводиться до окремих уривчастих висловлювань; відсутнє розуміння змісту курсу

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в залікових відомостях оцінюється в балах (згідно із **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на залік (екзамен) без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Зливков В., Ліпінська С., Лукомська С. Сучасні тренінгові технології: інтегративний підхід. Київ.-Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2020. 210 с.
2. Лефтеров В. О., Форманюк Ю. В., Третьякова Т. М. Теорія і практика психологічного тренінгу: методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів. Одеса: Фенікс, 2021. 44 с.
3. Методика проведення тренінгів з розвитку професійної компетентності андрагогів: методичні рекомендації / Баніт О. В., Коваленко О. Г. Київ: СПОД імені Івана Зязюна НАПН України, 2022. 104 с.
4. Ніколаєв Л. Навчання дорослих з використанням тренінгових технологій: психологічні аспекти. С. 2. URL: <https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/view/15034>
5. Особистісне зростання в умовах трансформації сучасного суспільства : монографія / Ред. колегія: Т. В. Коломієць, Т. Ю. Кулаковський, Г. В. Пирог; за науковою редакцією професора Л. П. Журавльової. Житомир : Вид. О. О. Євенок, 2020. 308 с.
6. Особистісне зростання: теорія і практика: збірник наукових праць [за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Житомир, 21 квітня 2020 р.)] / Ред. колегія: Л. П. Журавльова, Г. В. Пирог, Т. М. Шапран / М-во освіти і науки України, Житомирський державний університет імені Івана Франка, соц.-псих. факультет. Житомир, Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2020. 280 с.
7. Теоретичні основи психологічного тренінгу: метод. рекомендації / М. Е. Білова. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 36 с.
8. Хайрулін О. М. Ігрові аспекти психології життєвого простору особистості. Психологія життєвого простору особистості в сучасних умовах кризи, глобалізації та цифрової трансформації суспільного життя. 2023. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.26449>
9. Шафранський В.В. Предиктори розвитку творчих спроможностей майбутніх фахівців. Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Психологія. Харків. 2021. Вип. 64. С. 147-157.
10. Шафранський В. В., Колісник М. І. Тренінг розвитку невербальної креативності. Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Психологія. Харків. 2022. Вип. 66. С. 376-388.

Додаткова література:

1. Активні форми взаємодії викладача і студентів у навчально-виховному процесі вищої школи: організаційно-методичні аспекти: навчально-методичний посібник для викладачів і наставників академічних груп / О. О. Дем'яненко. Біла Церква, 2019. 35 с.
2. Зливков В. Л., Лукомська С. О. Теорія та практика психологічних тренінгів. Київ- Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 209 с.

3. Тренінги з розвитку професійної компетентності андрагогів: практичний посібник / Авт. кол.: Баніт О. В., Коваленко О. Г., Котирло Т. В., Піддячий В. М., Самко А. М., Шарошкіна Н. Г. Київ: ІПОД імені Івана Зязюна НАПН України, 2021. 407 с.

4. Тренінгове навчання в закладі вищої освіти: навчально-методичний посібник / М. В. Афанасьєв, Г. А. Полякова, Н. Ф. Романова та ін.; за заг. ред. професора М. В. Афанасьєва. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 323 с.

5. Тренінгове навчання в закладі вищої освіти : навчально-методичний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 323 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. <https://lib.iitta.gov.ua/>
3. <http://psychology-naes-ua.institute/info/6/>
4. <http://ispp.org.ua/>
5. <https://cutt.ly/HtcYlXV>
6. www.psylib.kiev.ua
7. <http://psuholog.at.ua/>
8. http://www.koob.ru/age_psychology/